

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

29 04 20 21 р.

м. Київ

№ 484

Про реалізацію інноваційного освітнього проєкту всеукраїнського рівня за темою «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування базової середньої освіти» на квітень 2021-грудень 2026 роки

Відповідно до пунктів 7 і 8 Розділу I, пунктів 5, 7-11 Розділу II Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 листопада 2000 року № 522, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 грудня 2000 року за № 946/5167 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2017 року № 994), на підставі клопотання департаменту освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації від 17 лютого 2021 року № 35-09/376/0.35, департаменту освіти і науки Миколаївської обласної державної адміністрації від 18 лютого 2021 року № 702/11/01-01.12, департаменту освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації від 18 лютого 2021 року № 01-22/221, департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації від 19 лютого 2021 року № 041-10/1171, департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації від 19 лютого 2021 року № 588/03.2-17, департаменту освіти і науки Дніпропетровської обласної державної адміністрації від 25 лютого 2021 року № 1344/0/211-21, департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації від 19 лютого 2021 року № 12-01-13/545, департаменту освіти і науки виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 23 лютого 2021 року № 063-1353, управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації від 05 березня 2021 року № 03-14/890-04.13 та висновку науково-методичної комісії з інноваційної діяльності сектору дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), позашкільної освіти та виховання Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України від 17 березня 2021 року (протокол № 1), з метою розроблення дидактико-методичного і навчального забезпечення освітнього процесу базової загальної середньої освіти,

НАКАЗУЮ:

1. Розпочати реалізацію інноваційного освітнього проєкту всеукраїнського рівня за темою «Дидактико-методичне і навчальне

забезпечення реалізації концептуальних засад реформування базової середньої освіти» на базі закладів загальної середньої освіти на квітень 2021-грудень 2026 роки (далі – Проєкт).

2. Затвердити як такі, що додаються:

заявку на реалізацію інноваційного освітнього проєкту всеукраїнського рівня за темою «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування базової середньої освіти» на базі закладів загальної середньої освіти на квітень 2021-грудень 2026 роки;

програму реалізації інноваційного освітнього проєкту всеукраїнського рівня за темою «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування базової середньої освіти» на базі закладів загальної середньої освіти на квітень 2021-грудень 2026 роки.

3. Науковому керівнику Проєкту надавати науково-методичній комісії з інноваційної діяльності сектору дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), позашкільної освіти та виховання Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (далі-Комісії) звіти про виконання кожного етапу Проєкту, а звіт про його завершення подати до Міністерства освіти і науки України.

4. Комісії здійснювати експертизу виконання програми кожного етапу реалізації Проєкту, а після закінчення реалізації Проєкту підготувати і подати до Міністерства освіти і науки України висновки про результати реалізації Проєкту.

5. Державній науковій установі «Інститут модернізації змісту освіти» (Баженков Є.) надавати організаційну та науково-методичну допомогу педагогічним колективам закладів загальної середньої освіти, які є учасниками Проєкту.

6. Департаментам (управлінням) освіти і науки обласних (Київської міської) державних адміністрацій разом із закладами післядипломної педагогічної освіти сприяти педагогічним колективам закладів загальної середньої освіти, які є учасниками Проєкту, у забезпеченні необхідних умов для організації та реалізації Проєкту.

7. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Рогову В.

Міністр

Сергій ШКАРЛЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки України
29.04.2024 № 484

ЗАЯВКА

**щодо реалізації інноваційного освітнього проєкту всеукраїнського рівня
«Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних
засад реформування базової середньої освіти» на 2021-2026 роки**

Актуальність обраної теми проєкту, з одного боку, зумовлена потребою реформування базової середньої освіти відповідно до положень Закону України «Про повну загальну середню освіту», а також цілей і ціннісних орієнтирів, визначених Державним стандартом базової середньої освіти. З іншого – позитивними результатами експерименту з теми «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування початкової загальної освіти» (науковий керівник – Цимбалару А. Д.), що дають підстави для розроблення відповідного дидактико-методичного і навчального забезпечення, а також перевірки його ефективності в 5–9 класах закладів загальної середньої освіти. Зокрема, результати апробації інтегрованої освітньої системи в умовах реального освітнього процесу засвідчили, що 99,029 % учням психологічно комфортно навчатися, 84,851 % мають позитивну мотивацію до навчання. До того ж у 94,174 % здобувачів початкової освіти відсутня негативна динаміка стану здоров'я. Маємо й переконливі результати в підвищенні якості навчання – 88 %. Принагідно зазначимо, що результати опитування батьківської спільноти спонукають до продовження інноваційної проєктної діяльності, розпочатої на рівні початкової освіти.

Результати вивчення проблеми організації навчання в закладах загальної середньої освіти спонукають до вдосконалення наявних практик відповідно до потреб і вимог сучасного суспільства, актуалізації системного й інтегрованого підходів до навчання, акцентування на ціннісних орієнтирах сучасної освіти, посилення її компетентнісного потенціалу. Виконання таких кроків уможливить повноцінну й успішну реалізацію компонентів освітнього процесу.

Наявний дидактико-методичний і навчальний супровід освітнього процесу

потребує оновлення відповідно до прийнятих нормативно-правових документів системи освіти. Зокрема, доцільно сконцентрувати увагу на особистісному розвитку учнів, формуванні ціннісної і мотиваційної сфер, набутті ними навичок успішної взаємодії в колективі, само- і взаємооцінюванні, рефлексії. Також необхідно під час організації освітнього процесу в 5–9 класах зосередитися на формуванні ключових компетентностей учнів, що охоплюють знання, уміння, навички, способи діяльності, цінності, ставлення, досвід і здатність застосовувати набуте й здобуте під час навчально-пізнавальної діяльності в різних ситуаціях, розвитку наскрізних умінь, що в подальшому забезпечить свідомий вибір учнями життєвих орієнтирів і вмотивоване ставлення до життя і здоров'я, соціуму, природи, праці, навчання і мистецтва, здатність до творчого самовираження.

Отже, актуальність теми проєкту визначена суперечністю між оновленням парадигми базової середньої освіти, що передбачає особистісну, діяльнісну й компетентісну спрямованість освітнього процесу, і браком дидактико-методичного і навчального забезпечення його системної організації в закладах загальної середньої освіти відповідно до завдань і ціннісних орієнтирів сучасної освіти.

Гіпотеза інноваційної освітньої проєктної діяльності ґрунтується на припущенні, що реалізація концептуальних засад реформування базової середньої освіти буде ефективною завдяки системному впровадженню в освітній процес науково обґрунтованого й експериментально перевіреного дидактико-методичного і навчального забезпечення.

Мета дослідження полягає в розробленні й обґрунтуванні дидактико-методичного і навчального забезпечення освітнього процесу на другому рівні повної загальної середньої освіти, реалізації його в закладах загальної середньої освіти.

Об'єкт – освітній процес у 5–9 класах закладів загальної середньої освіти.

Предмет: дидактико-методичне й навчальне забезпечення освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти на другому рівні повної загальної середньої освіти.

Досягнення мети відбуватиметься під час виконання таких **завдань**:

- підготовка дидактико-методичного й навчального забезпечення освітнього процесу в 5–9 класах закладів загальної середньої освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти;
- створення системи оцінювання навчальних результатів учнів задля виявлення ефективності підготовленого дидактико-методичного і навчального забезпечення реалізації концептуальних засад реформування базової середньої освіти;
- розроблення програми підготовки вчителів до впровадження дидактико-методичного й навчального забезпечення освітнього процесу в 5–9 класах закладів загальної середньої освіти та її реалізація;
- експериментальна перевірка розробленого дидактико-методичного й навчального забезпечення освітнього процесу в 5–9 класах закладів загальної середньої освіти;
- узагальнення, аналіз і зіставлення прогнозованих і здобутих результатів; експертне оцінювання ефективності реалізації;
- коригування й удосконалення розроблених матеріалів відповідно до одержаних результатів;
- оприлюднення в різний спосіб інформації про перебіг і результати реалізації інноваційного освітнього проєкту.

Методологічна основа дослідження:

закони, категорії і концепції, що становлять наукову основу пізнання й забезпечують побудову методологічних засад досліджуваного явища з урахуванням закономірностей розвитку соціокультурних і педагогічних систем;

цілісний, системний і синергетичний підходи до побудови й упровадження дидактико-методичного й навчального забезпечення освітнього процесу із зазначенням зв'язків між їхніми складниками як цілісності, що здатна змінюватися відповідно до соціокультурних умов і характеризується відкритістю й варіативністю, а також міжпредметний підхід до визначення теоретичних засад досліджуваного явища;

методологічні принципи теорії пізнання – об'єктивності, єдності логічного й історичного, теорії і практики, генетичного як основи обґрунтованості вихідних

положень дослідження, логіки його розгортання і висновків; вивчення сучасного стану й виявлення структури, функцій, зв'язків і перспектив його розвитку з урахуванням зарубіжного й вітчизняного досвіду, традицій і наукових досягнень.

Теоретичну основу дослідження становлять:

наукові положення теорії особистості (І. Бех, Л. Виготський, С. Максименко та ін.), особливостей її розвитку в підлітковому віці (Б. Баєв, Л. Божович, П. Гальперін, М. Жинкін, І. Зимня, Г. Костюк, О. М. Леонтьєв, О. О. Леонтьєв, О. Лурія, С. Рубінштейн й ін.);

напрацювання з проблеми формування освітнього середовища (М. Гузик, О. Захаренко, А. Макаренко, М. Монтессорі, С. Русова, В. Сухомлинський, А. Цимбалару та ін.) як умови й чинника впливу на ефективність виховання, навчання й розвитку здобувачів освіти;

концептуальні основи теорії діяльності (П. Гальперін, Л. Виготський, Н. Кузьміна, О. Леонтьєв, С. Рубінштейн та ін.), навчальної діяльності (Г. Атанов, В. Лозова, С. Рубінштейн та ін.), розвитку особистості в процесі діяльності (Б. Ананьєв, Л. Виготський, Г. Костюк, Г. Люблінська та ін.), ідеї культурологічного (В. Болгаріна, Ф. Дістервег, В. Загороднова та ін.), особистісно орієнтованого (М. Алексєєв, І. Бех, С. Гончаренко, О. Пехота, С. Подмазін, О. Савченко, В. Серіков та ін.), діяльнісного (І. Зязюн, З. Малькова та ін.), середовищного (Л. Новикова, Дж. Равен, О. Савченко, В. Ясвін та ін.) і компетентнісного (Н. Бібік, Л. Ващенко, І. Зимня, О. Овчарук, О. Пошетун, С. Смагіна, А. Хуторської та ін.) підходів до організації навчання, педагогічної взаємодії (Л. Велитченко, І. Зязюн та ін.) і навчальної взаємодії учня й середовища (Н. Гонтаровська, С. Литвинова та ін.);

положення теорії педагогічної інноватики (Л. Ващенко, Л. Даниленко, В. Кремень, В. Паламарчук, С. Трубачева, В. Химинець, А. Хуторської та ін.);

наукові основи теорії систем (А. Авер'янов, І. Блауберг, І. Малафійк, В. Садовський та ін.); їх моделювання (В. Биков, А. Дахін, М. Лазарєв, Є. Лодатко, В. Михєєв, Л. Фрідман, В. Штофф та ін.);

праці з проблеми організації компетентнісно орієнтованого навчання (М. Бурда, Л. Величко, Н. Голуб, О. Горошкіна, М. Головка, Т. Засєкіна, О. Пошетун, В. Рєдько,

О. Топузов, Т. Яценко та ін.).

Для вирішення завдань інноваційної освітньої проєктної діяльності, досягнення цілей, перевірки гіпотези використовуватимуться *загальнонаукові методи* – *теоретичні*: вивчення й аналіз нормативно-правових документів системи освіти, директивних матеріалів Міністерства освіти і науки України; філософських, психологічних, педагогічних наукових джерел, програм розвитку, навчально-методичного забезпечення освітнього процесу в різних типах закладів освіти, Інтернет-джерел тощо; моделювання – для створення дидактико-методичного й навчального забезпечення освітнього процесу; *емпіричні* – діагностувальні (тестування, бесіди, опитування й анкетування педагогічних працівників, учнів, батьків, представників громади), обсерваційні (цілеспрямоване педагогічне спостереження за діяльністю педагогів закладів загальної середньої освіти для вивчення стану проблеми в педагогічній практиці); педагогічний експеримент (констатувальний, формувальний і контрольний етапи) для виявлення потенційних можливостей і перевірки ефективності дидактико-методичного і навчального забезпечення освітнього процесу, а також методи *математичної статистики* – опрацювання й порівняння результатів кількісного і якісного аналізу здобутих даних.

Наукова новизна полягає в тому, що буде розроблено, науково обґрунтовано й експериментально перевірено дидактико-методичне й навчальне забезпечення організації освітнього процесу на другому рівні повної загальної середньої освіти; створено програму підготовки педагогічних колективів закладів загальної середньої освіти до впровадження інноваційного освітнього проєкту; виокремлено ефективний дидактичний інструментарій для формування ключових компетентностей здобувачів освіти й наскрізних умінь у них; упроваджено розроблену систему оцінювання навчальних результатів учнів.

Практичне значення здобутих результатів полягатиме у створенні й упровадженні в освітню практику дидактико-методичного й навчального забезпечення організації освітнього процесу на другому рівні повної загальної середньої освіти. Дослідження розкриває нові можливості для виявлення

компетентнісного потенціалу учнів. Результати дослідження адресуватимуться вчителям 5–9 класів, методистам Інститутів післядипломної педагогічної освіти, студентам і викладачам закладів вищої освіти. Об'єктами реалізації будуть перший цикл базової середньої освіти – адаптаційний (5–6 роки навчання), другий цикл базової середньої освіти – базове предметне навчання (7–9 роки навчання); відповідні кафедри в закладах післядипломної педагогічної освіти і закладах вищої освіти.

Бази реалізації інноваційного освітнього проєкту:

Комунальний заклад «Навчально-виховне об'єднання ліцей – школа – дошкільний навчальний заклад «Вікторія-П» Кіровоградської міської ради Кіровоградської області»;

Миколаївська загальноосвітня школа I–III ступенів № 34 Миколаївської міської ради Миколаївської області;

Комунальний заклад освіти «Навчально-виховне об'єднання технічного профілю № 79 «загальноосвітній навчальний заклад – дошкільний навчальний заклад – позашкільний навчальний заклад» Дніпровської міської ради;

Комунальний заклад «Нікопольський навчально-виховний комплекс № 15 «загальноосвітній навчальний заклад I ступеня – гімназія»;

Комунальний заклад «Нікопольська спеціалізована природничо-математична школа I–III ступенів № 26»;

Комунальний заклад «Навчально-виховний комплекс «Загальноосвітній навчальний заклад – дошкільний навчальний заклад» № 3» Кам'янської міської ради;

Комунальний заклад «Слобожанський навчально-виховний комплекс № 1 «Загальноосвітня багатoproфільна школа II–III ступенів – центр позашкільної освіти Слобожанської селищної ради»;

Ліцей №303 суспільно-природничого профілю, м. Київ;

Школа I–III ступенів № 309 Дарницького району м. Києва;

Школа I–III ступенів № 217 Дарницького району м. Києва;

Броварський навчально-виховний комплекс Броварської міської ради Київської області;

Узинська загальноосвітня школа I-III ступенів № 2 Узинської міської ради Київської області;

Опорний навчальний заклад – Гребінківський навчально-виховний комплекс «загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Васильківської районної ради Київської області;

Гореницька загальноосвітня школа I-III ступенів Києво-Святошинської районної державної адміністрації Київської області;

Володарський заклад загальної середньої освіти I-III ступенів № 2 імені В. П. Мельника Володарської селищної ради Білоцерківського району Київської області;

Немішаївський заклад загальної середньої освіти I-III ступенів Немішаївської селищної ради Київської області;

Фастівський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа I-III ступенів № 10 – Гімназія» Фастівської міської ради Київської області;

Комунальна установа Сумська загальноосвітня школа I-III ступенів № 23, м. Суми, Сумської області;

Комунальна установа «Пологівська спеціалізована різнопрофільна школа I-III ступенів № 2» Пологівської міської ради;

Спеціалізована загальноосвітня школа I-III ступенів № 5 з поглибленим вивченням предметів природничо-математичного циклу ім. Л. І. Бугаєвської Горішньоплавнівської міської ради Кременчуцького району Полтавської області;

Кременецька гімназія № 6 Кременецької міської ради Тернопільської області.

Заклади загальної середньої освіти можуть долучатися до інноваційного освітнього проєкту всеукраїнського рівня впродовж усього періоду його реалізації.

Достовірність результатів забезпечуватиметься методологічною обґрунтованістю вихідних теоретичних позицій; застосуванням комплексу методів, адекватних меті й завданням інноваційної освітньої проєктної діяльності;

об'єктивністю критеріїв оцінювання результатів такої діяльності; єдністю кількісного та якісного аналізу експериментальних даних.

Очікувані продукти:

1) нетипова освітня програма для 5–9 класів, складена відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, модельні навчальні програми;

2) зошити-посібники (для 5–9 класів), що органічно поєднуюватимуть функції підручника й робочого зошита, посібники для підсумкового оцінювання;

3) методичні рекомендації до організації навчальної діяльності учнів на першому (5–6 роки навчання) і другому (7–9 роки навчання) циклах базової середньої освіти;

4) методичні рекомендації до організації проєктної і дослідницької діяльності учнів;

5) методичні рекомендації до організації системного моніторингу результатів навчання здобувачів освіти за освітніми галузями (мовно-літературною; математичною; природничою; технологічною; інформатичною; соціальною і здоров'язбережувальною; громадянською та історичною; мистецькою; фізичної культури);

6) програма підготовки вчителів до впровадження розробленого дидактико-методичного й навчального забезпечення освітнього процесу в 5–9 класах закладів загальної середньої освіти.

Очікувані результати та їхній соціальний ефект:

1) створення освітнього середовища на засадах академічної доброчесності й паритетної доступності до освіти, у якому продуктивно й конструктивно взаємодіють усі учасники освітнього процесу без будь-яких проявів дискримінації;

2) підвищення якості базової середньої освіти завдяки впровадженню науково обґрунтованого й експериментально перевіреного дидактико-методичного й навчального забезпечення освітнього процесу в 5–9 класах закладів загальної середньої освіти;

3) готовність педагогічних колективів закладів загальної середньої освіти до реалізації інноваційного освітнього проєкту;

4) науково-методичний супровід упровадження розроблених матеріалів, критеріальна база оцінювання їхньої дієвості;

5) якісні зміни в розвитку мотиваційної й ціннісної сфер учнів, а також їхньої системи ставлень до себе, оточення, суспільства, довкілля тощо;

6) позитивна динаміка у формуванні ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти, що стане запорукою їхньої успішної соціалізації й самореалізації, подальшого життєвого й професійного становлення, уможливить побудову ними власної освітньої траєкторії, а також просування нею.

Упровадження очікуваних результатів інноваційного освітнього проєкту здійснюватиметься у два етапи: на першому – будуть оприлюднені на міжнародних і всеукраїнських конференціях і семінарах, вебінарах, у фахових виданнях, на сайті Інституту педагогіки НАПН України, Інституту модернізації змісту освіти МОН України; на другому – використовуватимуться в освітньому процесі.

Перспективи дослідження полягають у продовженні інноваційної проєктної діяльності на першому й другому циклах профільної середньої освіти.

Організаційне, науково-методичне, кадрове забезпечення реалізації інноваційного освітнього проєкту:

Наукове керівництво:

Попова Людмила Олександрівна, старший науковий співробітник відділу навчання української мови і літератури Інституту педагогіки НАПН України, кандидат педагогічних наук, доцент.

Адреса: м. Київ, вул. Січових Стрільців, б. 52-Д, каб. 108.

Номери тел.: роб. +380958281390; моб. +380681137949.

E-mail: l_a_porova@ukr.net

Наукове консультування:

Топузов Олег Михайлович, доктор педагогічних наук, директор Інституту педагогіки НАПН України.

Цимбалару Анжеліка Дмитрівна, доктор педагогічних наук, головний науковий співробітник відділу інновацій та стратегій розвитку освіти Інституту педагогіки НАПН України.

Координатор:

Бессараб Наталія Андріївна, кандидат педагогічних наук, науковий співробітник відділу інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти».

Члени ради:

Букавин Іван Ярославович, завідувач відділу методики навчальних предметів та професійного розвитку педагогів Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти.

Ватковська Марина Григорівна, проректор з науково-педагогічної та методичної роботи КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської області, кандидат філософських наук.

Дубовик Олена Анатоліївна, заступник директора ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти».

Жосан Олександр Едуардович, завідувач кафедри педагогіки, психології і корекційної освіти КЗ «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського», кандидат педагогічних наук.

Корягіна Наталія Віталіївна, заступник директора з науково-методичної роботи Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти ім. М.В. Остроградського, кандидат педагогічних наук.

Пархоменко Наталія Євгенівна, начальник відділу наукового та навчально-методичного забезпечення змісту дошкільної та початкової освіти в Новій українській школі ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти».

Сафонова Валентина Василівна, начальник відділу освіти і науки Нікопольської міської ради Дніпропетровської області.

Стойкова Вікторія Володимирівна, заступник директора з науково-педагогічної роботи Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, кандидат педагогічних наук.

Сушко Сергій Олексійович, завідувач відділу управління закладами освіти Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів».

Відповідальні виконавці:

Бойко Світлана Володимирівна, директор Узинської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 2 Узинської міської ради Київської області.

Волощук Богдан Миколайович, директор комунальної установи «Пологівська спеціалізована різнопрофільна школа I-III ступенів № 2» Пологівської міської ради.

Голендяєва Світлана Вікторівна, директор комунального закладу «Слобожанський навчально-виховний комплекс № 1 «Загальноосвітня багатoproфільна школа II-III ступенів – центр позашкільної освіти Слобожанської селищної ради».

Іванюк Людмила Григорівна, директор Гореницької загальноосвітньої школи I-III ступенів Києво-Святошинської районної державної адміністрації Київської області.

Кайзер Ольга Миколаївна, директор Володарського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів № 2 імені В. П. Мельника Володарської селищної ради Білоцерківського району Київської області.

Лесіна Тетяна Анатоліївна, директор Миколаївської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 34 Миколаївської міської ради Миколаївської області.

Литвиненко Світлана Миколаївна, директор комунального закладу освіти «Навчально-виховне об'єднання технічного профілю № 79 «загальноосвітній навчальний заклад – дошкільний навчальний заклад – позашкільний навчальний заклад» Дніпровської міської ради.

Мархай Галина Миколаївна, директор школи I-III ступенів № 217 Дарницького району м. Києва.

Нагай Людмила Володимирівна, директор комунального закладу «Навчально-виховний комплекс «Загальноосвітній навчальний заклад – дошкільний навчальний заклад» № 3» Кам'янської міської ради.

Пахомова Світлана Вікторівна, директор комунального закладу «Навчально-виховне об'єднання ліцей – школа – дошкільний навчальний заклад «Вікторія-П» Кіровоградської міської ради Кіровоградської області».

Педяш Наталія Олегівна, директор комунальної установи Сумська загальноосвітня школа I–III ступенів № 23, м. Суми, Сумської області.

Перепелиця Ольга Анатоліївна, директор ліцею №303 суспільно-природничого профілю, м. Київ.

Сідаш Сергій Михайлович, директор комунального закладу «Нікопольська спеціалізована природничо-математична школа I–III ступенів № 26».

Сілецька Оксана Василівна, директор опорного навчального закладу – Гребінківського навчально-виховного комплексу «загальноосвітня школа I–III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Васильківської районної ради Київської області.

Сузанська Ірина Володимирівна, директор комунального закладу «Нікопольський навчально-виховний комплекс № 15 «загальноосвітній навчальний заклад I ступеня – гімназія».

Січковська Ольга Вікторівна, директор Кременецької гімназії № 6 Кременецької міської ради Тернопільської області.

Тимошенко Ольга Олексіївна, директор школи I–III ступенів № 309 Дарницького району м. Києва.

Тузикова Алла Миколаївна, директор спеціалізованої загальноосвітньої школи I–III ступенів № 5 з поглибленим вивченням предметів природничо-математичного циклу ім. Л. І. Бугаєвської Горішньоплавнівської міської ради Кременчуцького району Полтавської області.

Холодний Андрій Вікторович, директор Броварського навчально-виховного комплексу Броварської міської ради Київської області.

Чіпко Лариса Дмитрівна, директор Фастівського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I–III ступенів № 10 – Гімназія» Фастівської міської ради Київської області.

Яковлева Тетяна Павлівна, директор Немішаївського закладу загальної середньої освіти I–III ступенів Немішаївської селищної ради Київської області.

Виконавці:

Горошкіна Олена Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу навчання української мови та літератури Інституту педагогіки НАПН України;

Засекіна Тетяна Миколаївна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник заступник директора з науково-експериментальної роботи Інституту педагогіки НАПН України;

Лашевська Ганна Анатоліївна, методист відділу змісту природничо-математичних навчальних предметів Українського центру оцінювання якості освіти;

Кондратова Вікторія Вадимівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної та початкової освіти КЗ «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського» та ін.

Термін упровадження інноваційного освітнього проєкту: квітень 2021 р. – грудень 2026 р.

Етапи реалізації інноваційного освітнього проєкту.**1. Підготовчий етап (квітень 2021 р. – квітень 2022 р.):**

- аналіз нормативно-правових актів з питання функціонування й розвитку базової середньої освіти в Україні, спеціальної літератури з інноваційної освітньої діяльності;
- створення науково-методичних рад з інноваційної освітньої проєктної діяльності (науковий керівник проєкту, наукові консультанти, науково-методичні консультанти, представники громадських організацій, учителі, батьки та ін.);
- налагодження спільної діяльності з установами й закладами, з допомогою яких здійснюватиметься розроблення, експериментування, апробація й упровадження розроблених матеріалів;
- проведення науково-методичних рад з інноваційної освітньої проєктної діяльності в закладах загальної середньої освіти;
- проведення науково-методичних консультацій, підготовка педагогічних колективів до реалізації інноваційного освітнього проєкту, визначення рівня готовності вчителів;

- організація науково-методичного супроводу реалізації інноваційного освітнього проекту;

- підбиття підсумків першого (підготовчого) етапу реалізації інноваційного освітнього проекту.

2. Концептуально-діагностичний етап (травень 2022 р. – травень 2023 р.):

- обґрунтування теоретичних засад реформування базової середньої освіти;
- розроблення дидактико-методичного й навчального забезпечення з урахуванням виявлених особливостей реалізації концептуальних засад реформування базової середньої освіти;

- підготовка діагностувального інструментарію визначення ефективності розробленого дидактико-методичного й навчального забезпечення; прогностичний аналіз;

- розроблення критеріїв і показників визначення готовності вчителів до реалізації інноваційного освітнього проекту;

- діагностування готовності вчителів до реалізації інноваційного освітнього проекту;

- підготовка програми констатувального зрізу;

- кількісний і якісний аналіз результатів констатувального зрізу;

- підбиття підсумків другого етапу реалізації інноваційного освітнього проекту.

3. Формувальний етап (червень 2023 р. – червень 2026 р.):

- проведення науково-методичних рад з інноваційної освітньої проектної діяльності в ЗЗСО;

- експериментальне впровадження розробленого дидактико-методичного й навчального забезпечення в умовах реального освітнього процесу;

- моніторинговий супровід упровадження розробленого дидактико-методичного й навчального забезпечення;

- науково-методичний супровід упровадження розробленого дидактико-методичного й навчального забезпечення;

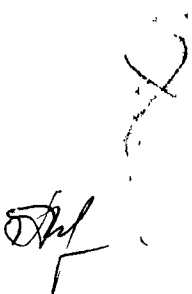
- апробація через публікації, проведення семінарів, вебінарів, круглих столів, участь і проведення всеукраїнських науково-практичних конференцій; розширення зони реалізації інноваційного освітнього проекту в різних регіонах України завдяки послідовному залученню закладів освіти різного типу;
- підбиття підсумків формувального етапу реалізації інноваційного освітнього проекту.

4. Узагальнювальний етап (липень 2026 р. – грудень 2026 р.):

- зіставлення очікуваних і здобутих результатів ефективності впровадження розробленого дидактико-методичного й навчального забезпечення, здобутих за допомогою підготовленого діагностувального інструментарію;
- кількісно-якісний аналіз результатів контрольних зрізів, порівняння їх із результатами констатувального зрізу, підготовка статистичних даних;
- узагальнення основних теоретико-методологічних положень і підготовка висновків;
- засідання науково-методичних рад з інноваційної освітньої проєктної діяльності;
- оприлюднення в різний спосіб інформації про результати реалізації інноваційного освітнього проекту;
- підбиття підсумків упровадження інноваційного освітнього проекту.

Науковий керівник:
кандидат педагогічних наук, доцент,
старший науковий співробітник
відділу навчання української мови та
літератури Інституту педагогіки
НАПН України

Людмила ПОПОВА

Координатор:
кандидат педагогічних наук,
науковий співробітник відділу
інноваційної діяльності та дослідно-
експериментальної роботи ДНУ
«Інститут модернізації змісту
освіти»

Наталія БЕССАРАБ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки України
29 04 2021 № 484

ПРОГРАМА
реалізації інноваційного освітнього проєкту всеукраїнського рівня
«Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад
реформування базової середньої освіти»
на квітень 2021- грудень 2026 роки

№	Зміст	Дата виконання	Очікувані результати
1. Підготовчий етап (квітень 2021 р. – квітень 2022 р.)			
1.	Аналіз нормативно-правових актів з питання функціонування й розвитку базової середньої освіти в Україні, спеціальної літератури з інноваційної освітньої діяльності.	квітень 2021 р.– березень 2022 р.	Вивчення стану розробленості проблеми дослідження.
2.	Створення науково-методичних рад з інноваційної освітньої проєктної діяльності (науковий керівник проєкту, наукові консультанти, науково-методичні консультанти, представники громадських організацій, учителі, батьки та ін.).	червень 2021 р.	Науково-методичні ради з інноваційної освітньої проєктної діяльності.
3.	Налагодження спільної діяльності з установами й закладами, з допомогою яких здійснюватиметься розроблення, експериментування, апробація й упровадження розроблених матеріалів.	червень–жовтень 2021 р.	Підписання угод про співпрацю з інститутами післядипломної педагогічної освіти, закладами вищої освіти, громадськими організаціями.
4.	Проведення науково-методичних рад з інноваційної освітньої проєктної діяльності в ЗЗСО.	червень 2021 р.– березень 2022 р.	Підготовка педагогічних колективів ЗЗСО до роботи в умовах упровадження інноваційного освітнього проєкту.

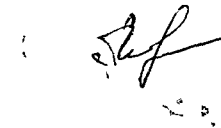
5.	Проведення науково-методичних консультацій, підготовка педагогічних колективів до реалізації інноваційного освітнього проекту, визначення рівня готовності вчителів.	червень–грудень 2021 р.	Готовність педагогів ЗЗСО до реалізації інноваційного освітнього проекту.
6.	Організація науково-методичного супроводу реалізації інноваційного освітнього проекту.	вересень 2021 р.– березень 2022 р.	Науково-методичний супровід упровадження інноваційного освітнього проекту.
7.	Підбиття підсумків підготовчого етапу реалізації інноваційного освітнього проекту.	квітень 2021 р.	Науковий звіт.
II. Концептуально-діагностичний етап (травень 2022 р. – травень 2023 р.)			
1.	Обґрунтування теоретичних засад реформування базової середньої освіти.	травень–червень 2022 р.	Наукове обґрунтування проблеми реформування базової середньої освіти.
2.	Розроблення дидактико-методичного й навчального забезпечення з урахуванням виявлених особливостей реалізації концептуальних засад реформування базової середньої освіти.	вересень 2022 р.– квітень 2023 р.	Дидактико-методичне й навчальне забезпечення освітнього процесу в 5–9 класах закладів загальної середньої освіти.
3.	Підготовка діагностувального інструментарію визначення ефективності розробленого дидактико-методичного й навчального забезпечення; прогностичний аналіз.	жовтень–листопад 2022 р.	Розроблення й наукове обґрунтування системи діагностування відповідно до мети й завдань інноваційного освітнього проекту.
4.	Розроблення критеріїв і показників визначення готовності вчителів до реалізації інноваційного освітнього проекту.	листопад–грудень 2022 р.	Діагностувальний інструментарій визначення готовності вчителів до реалізації інноваційного освітнього проекту.
5.	Діагностування готовності вчителів до реалізації інноваційного освітнього проекту.	січень 2023 р.	Якісний і кількісний аналіз стану готовності вчителів до реалізації інноваційного освітнього проекту.
6.	Підготовка програми констатувального зрізу.	лютий 2023 р.	Діагностувальний комплекс і методика проведення констатувального зрізу.
7.	Кількісний і якісний аналіз результатів констатувального зрізу.	березень 2023 р.	Аналітичні довідки, протоколи.

8.	Підбиття підсумків другого етапу реалізації інноваційного освітнього проєкту.	квітень 2023 р.	Науковий звіт.
III. Формувальний етап (червень 2023 р. – червень 2026 р.)			
1.	Проведення науково-методичних рад з інноваційної освітньої проєктної діяльності в ЗЗСО.	червень 2023 р.	Підготовка педагогічних колективів ЗЗСО до роботи в умовах упровадження інноваційного освітнього проєкту.
2.	Експериментальне впровадження розробленого дидактико-методичного й навчального забезпечення в умовах реального освітнього процесу.	вересень 2023 р. – травень 2026 р.	Організація освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти із застосуванням розробленого дидактико-методичного й навчального забезпечення; щоденники вчителів.
3.	Моніторинговий супровід упровадження розробленого дидактико-методичного й навчального забезпечення.	вересень 2023 р. – травень 2026 р.	Спостереження за станом упровадження задля виявлення динаміки змін; результати проміжних контрольних зрізів.
4.	Науково-методичний супровід упровадження розробленого дидактико-методичного й навчального забезпечення.	вересень 2023 р. – травень 2026 р.	Інформаційно-аналітичні й методичні матеріали.
5.	Апробація через публікації, проведення семінарів, вебінарів, круглих столів, участь і проведення всеукраїнських науково-практичних конференцій; розширення зони реалізації інноваційного освітнього проєкту в різних регіонах України завдяки послідовному залученню закладів освіти різного типу.	червень 2024 р. – березень 2026 р.	Публікації, доповіді, виступи, інтерв'ю ЗМІ тощо.
6.	Підбиття підсумків формувального етапу реалізації інноваційного освітнього проєкту.	червень 2026 р.	Науковий звіт.
IV. Узагальнювальний етап (липень 2026 р. – грудень 2026 р.)			
1.	Зіставлення очікуваних і здобутих результатів ефективності впровадження розробленого	Липень–серпень 2026 р.	Інформаційно-аналітичні матеріали.

	дидактико-методичного й навчального забезпечення, одержаних за допомогою підготовленого діагностувального інструментарію.		
2.	Кількісно-якісний аналіз результатів контрольних зрізів, порівняння їх із результатами констатувального зрізу, підготовка статистичних даних.	вересень–жовтень 2026 р.	Інформаційно-аналітичні матеріали, статистичні дані.
3.	Узагальнення основних теоретико-методологічних положень і підготовка висновків.	листопад 2026 р.	Висновки за результатами реалізації інноваційного освітнього проекту.
4.	Засідання науково-методичних рад з інноваційної освітньої проєктної діяльності.	липень 2026 р. – листопад 2026 р.	Протоколи засідань.
5.	Оприлюднення в різний спосіб інформації про результати реалізації інноваційного освітнього проєкту.	липень 2026 р. – листопад 2026 р.	Публікації, доповіді, виступи, інтерв'ю ЗМІ тощо.
6.	Підбиття підсумків упровадження інноваційного освітнього проєкту.	грудень 2026 р.	Науковий звіт.

Науковий керівник:

кандидат педагогічних наук, доцент, старший науковий співробітник відділу навчання української мови та літератури Інституту педагогіки НАПН України

Людмила ПОПОВА

Координатор:

кандидат педагогічних наук, науковий співробітник відділу інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»

Наталія БЕССАРАБ

